

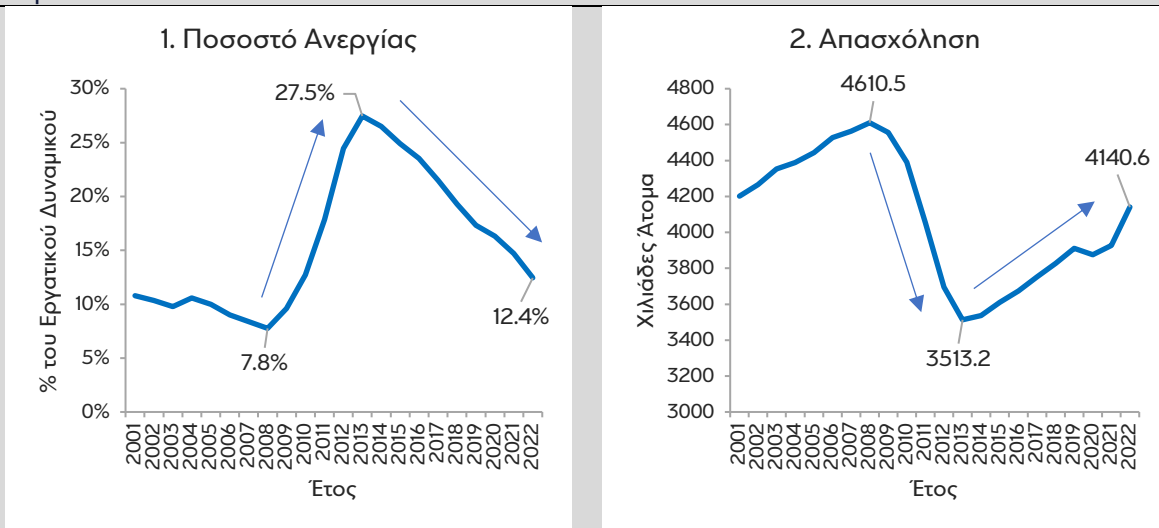
7 ΗΜΕΡΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

27 Ιουλίου 2023, Τεύχος 472

Κλειδί η ενίσχυση της παραγωγικότητας της οικονομίας για την αύξηση των πραγματικών αμοιβών ανά απασχολούμενο

Είναι αναντίρρητα αποδεκτό ότι κατά τη διάρκεια της κρίσης χρέους μια από τις σημαντικότερες προκλήσεις που αντιμετώπισε η ελληνική οικονομία ήταν η υψηλή αύξηση του ποσοστού ανεργίας και η μεγάλη μείωση της απασχόλησης, εξελίξεις με έντονες οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις. Η αναγκαία δημοσιονομική προσαρμογή οδήγησε στη μείωση της ζήτησης, της παραγωγής και ως εκ τούτου της χρήσης των παραγωγικών συντελεστών της εργασίας και του κεφαλαίου. Σύμφωνα με την τριμηνιαία έρευνα εργατικού δυναμικού της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ), το ποσοστό ανεργίας, δηλαδή ο λόγος των ανέργων προς το εργατικό δυναμικό ή διαφορετικά ένα μέτρο του βαθμού χρήσης του παραγωγικού συντελεστή της εργασίας, από 7,8% το 2008 αυξήθηκε στο 27,5% το 2013 (μέγεθος παρόμοιο με εκείνο στις ΗΠΑ αλλά και σε άλλες ανεπτυγμένες οικονομίες την περίοδο του Great Depression 1929-1933), ενώ ο αριθμός των απασχολούμενων από τα 4.610,5 χιλ. άτομα το 2008 συρρικνώθηκε στα 3.513,2 χιλ. άτομα το 2013 (βλέπε Σχήματα 1.1 και 1.2).

Σχήμα 1: Ελλάδα – Ποσοστό Ανεργίας και Απασχόληση, Στοιχεία Τριμηνιαίας Έρευνα Εργατικού Δυναμικού

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Eurobank Research.

Σημείωση: τα εν λόγω στοιχεία προέρχονται από την τριμηνιαία έρευνα εργατικού δυναμικού της ΕΛΣΤΑΤ. Η ετήσια παρατήρηση του ποσοστού ανεργίας έχει υπολογιστεί ως ο λόγος ανάμεσα στον μέσο όρο 4 τριμήνων των ανέργων και στον αντίστοιχο μέσο όρο του εργατικού δυναμικού. Η ετήσια παρατήρηση της απασχόλησης έχει υπολογιστεί ως ο μέσος όρος 4 τριμήνων των απασχολούμενων.

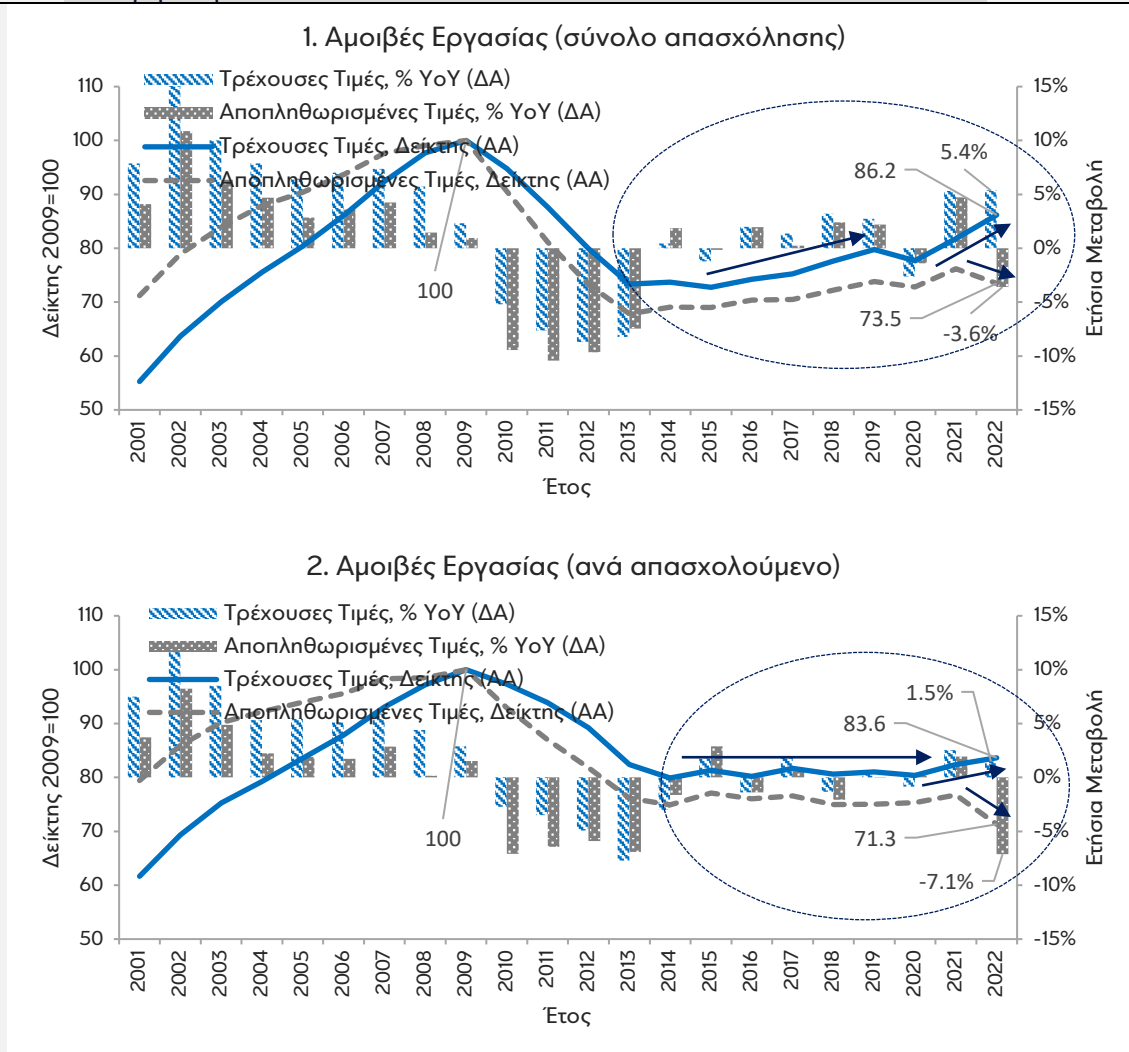
Από το 2014, έτος κατά το οποίο ο πραγματικός ρυθμός μεγέθυνσης στην Ελλάδα πέρασε σε θετικό έδαφος, έστω και οριακά (+0,5%), για πρώτη φορά από το 2007, το ποσοστό ανεργίας ακολουθεί

Συγγραφείς

Στυλιανός Γ. Γώγος, PhD
Ερευνητής Οικονομολόγος
sgogos@eurobank.gr

καθοδική τροχιά και η απασχόληση ενισχύεται συμβάλλοντας στην ανάκαμψη του διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών. Συγκεκριμένα, την 9ετία 2014-2022 το ποσοστό ανεργίας συρρικνώθηκε κατά 15,0 ποσοστιαίες μονάδες (μέση ετήσια μεταβολή -1,7 ποσοστιαίες μονάδες) και ο αριθμός των απασχολούμενων αυξήθηκε κατά 627,4 χιλ. άτομα (μέση ετήσια μεταβολή +1,9%). Η εν λόγω θετική εξέλιξη αποτυπώνεται στην αύξηση του συνόλου των αμοιβών των απασχολούμενων κατά 17,5% σε τρέχουσες τιμές και κατά 8,3% σε σταθερές τιμές την 9ετία 2014-2022 (βλέπε Σχήμα 2.1).¹ Παρά ταύτα, το 2022 το σύνολο των αμοιβών εργασίας σε τρέχουσες τιμές ήταν μικρότερο κατά 13,8% σε σύγκριση με την κορυφή του 2009 (-26,5% σε σταθερές τιμές) αντανακλώντας τη μεγάλη απόκλιση που εξακολουθεί να υπάρχει ανάμεσα στα τρέχοντα και στα προ κρίσης χρέους επίπεδα εγχώρια παραγωγής και εισοδήματος.

Σχήμα 2: Ελλάδα – Σύνολο Αμοιβών Εργασίας και Αμοιβές Εργασίας Ανά Απασχολούμενο, Στοιχεία Εθνικών Λογαριασμών

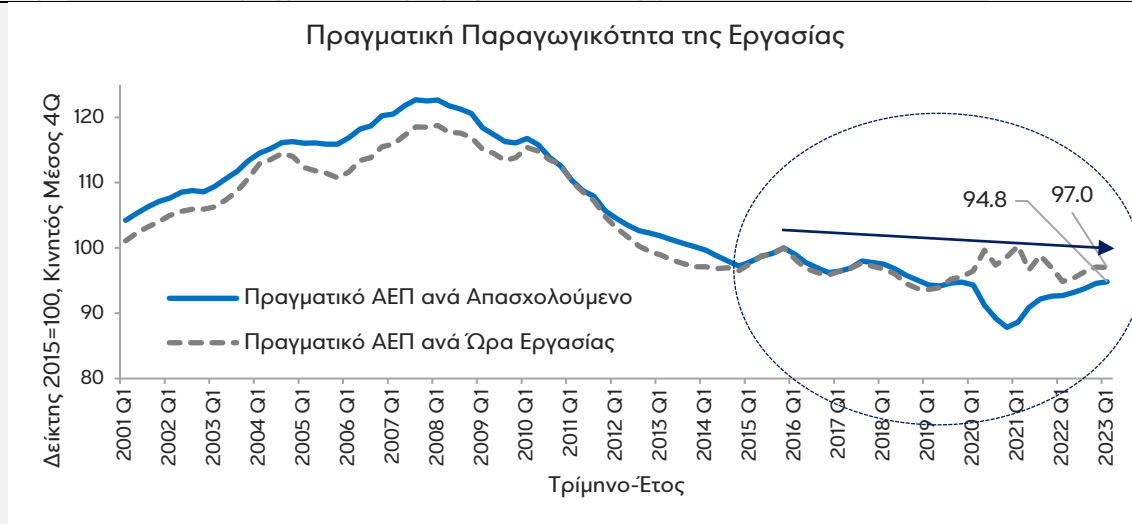
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Eurobank Research.

Σημείωση: ως ΑΑ ορίζουμε τον αριστερό κάθετο άξονα και ως ΔΑ τον αντίστοιχο δεξιό.

¹ Τα εν λόγω στοιχεία έχουν αποπληθωριστεί βάσει του Εναρμονισμένου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (Εν-ΔΤΚ).

Μέχρι και το 2020 η ενίσχυση του συνόλου των αμοιβών εργασίας προερχόταν αποκλειστικά από την αύξηση του αριθμού των απασχολούμενων (αποτέλεσμα κλίμακας). Όπως αποτυπώνεται ξεκάθαρα στο Σχήμα 2.2, οι αμοιβές ανά απασχολούμενο μετά τις απώλειες που υπέστησαν την περίοδο 2010-2014 (-20,1% σε τρέχουσες τιμές και -25,1% σε σταθερές) παρέμειναν κατά μέσο όρο στάσιμες την περίοδο 2015-2020. Συνεπώς, μετά τη βαθιά ύφεση της κρίσης χρέους, η αγορά εργασίας στην Ελλάδα χαρακτηρίστηκε από μείωση του ποσοστού ανεργίας, αύξηση της απασχόλησης αλλά και στασιμότητα των αμοιβών ανά απασχολούμενο, δηλαδή των μισθών. Το 2021 και το 2022 καταγράφηκε αύξηση των αμοιβών ανά απασχολούμενο κατά 2,5% και 1,5% αντίστοιχα, ενώ το πρώτο τρίμηνο 2023 σημειώθηκε επιτάχυνση του ετήσιου ρυθμού μεταβολής στο 5,6%. Πέραν της αύξησης των ονομαστικών μισθών και της απασχόλησης το πρώτο τρίμηνο 2023, ενίσχυση σημειώθηκε και στις υπόλοιπες κατηγορίες πρωτογενών εισοδημάτων των νοικοκυριών, όπως το λειτουργικό πλεόνασμα / μικτό εισόδημα και το εισόδημα περιουσίας, συμβάλλοντας σημαντικά στην ετήσια αύξηση του διαθέσιμου εισοδήματος (11,3% σε τρέχουσες τιμές). Ωστόσο τα προαναφερθέντα μεγέθη είναι ονομαστικά, δηλαδή δείχνουν την αύξηση των αμοιβών ανά απασχολούμενο σε όρους νομισματικών μονάδων και όχι σε όρους αγοραστικής δύναμης αγαθών και υπηρεσιών. Λαμβάνοντας υπόψιν τον υψηλό πληθωρισμό του περασμένου έτους (+9,3%), σε μεγάλο βαθμό εισαγόμενου λόγω των υψηλών τιμών ενέργειας και των προβλημάτων που προκάλεσε η πανδημία στις παγκόσμιες εφοδιαστικές αλυσίδες και στο εμπόριο, οι πραγματικές αμοιβές ανά απασχολούμενο στην Ελλάδα μετά από αύξηση 1,9% το 2021, συρρικνώθηκαν κατά 7,1% το 2022, ενώ το πρώτο τρίμηνο 2023 η μείωση ήταν σαφώς ηπιότερη στο 0,7% λόγω της αποκλιμάκωσης του πληθωρισμού και της περαιτέρω αύξησης των ονομαστικών μισθών.

Σχήμα 3: Ελλάδα – Πραγματική Παραγωγικότητα της Εργασίας

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Eurobank Research.

Στο τέλος του 2013, δηλαδή στην κορύφωση των αρχικών επιπτώσεων της κρίσης χρέους, μια από τις σημαντικότερες προκλήσεις που αντιμετώπιζε η ελληνική οικονομία ήταν η αποκλιμάκωση του ποσοστού ανεργίας και η αύξηση της απασχόλησης. Δέκα χρόνια μετά, το ποσοστό ανεργίας έχει μειωθεί σημαντικά, παρά ταύτα παραμένει αρκετά υψηλότερο από τον μέσο όρο της ΕΕ-27 και της Ευρωζώνης, και η απασχόληση έχει ανακτήσει ένα σημαντικό μέρος των απωλειών της 5ετίας 2009-2013. Πέραν της συνέχισης των προαναφερθέντων θετικών εξελίξεων μέσω της αποκλιμάκωσης της

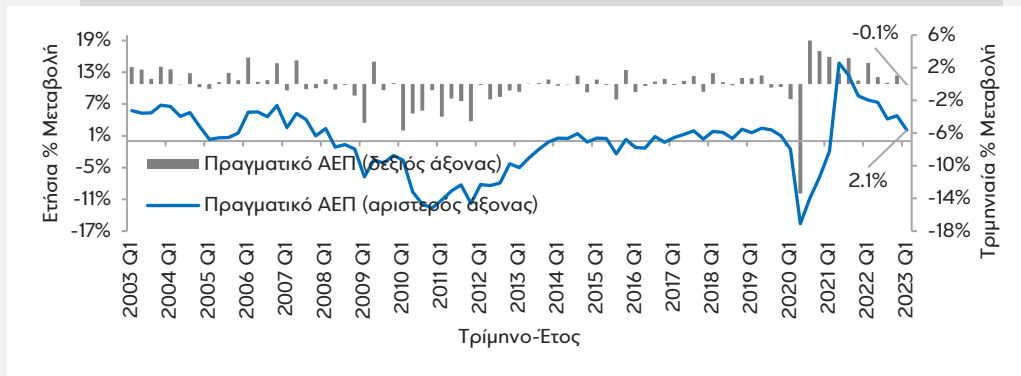
διαρθρωτικής ανεργίας, της ενίσχυσης του ποσοστού συμμετοχής και της επιβράδυνσης του δημογραφικού προβλήματος, εξίσου σημαντική είναι η ανάκαμψη των πραγματικών αμοιβών ανά απασχολούμενο. Σε μεγάλο βαθμό η στασιμότητα των πραγματικών μισθών στην Ελλάδα όπως και το χαμηλό κατά κεφαλήν ΑΕΠ σε σχέση με τις υπόλοιπες χώρες της ΕΕ-27 και της Ευρωζώνης αποτελεί την άλλη όψη του νομίσματος της στασιμότητας που χαρακτηρίζει την παραγωγικότητα της εργασίας (βλέπε Σχήμα 3). Ως εκ τούτου, κλειδί για την ανάκαμψη των πραγματικών αμοιβών ανά απασχολούμενο είναι η αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας. Η τελευταία δύναται να επιτευχθεί μέσω παραγωγικών επενδύσεων, μεταρρυθμίσεων, αποτελεσματικής εισαγωγής (ή και παραγωγής όπου είναι εφικτό) και διάχυσης νέων τεχνολογιών και βελτίωσης της ποιότητας των θεσμών, δηλαδή μέσω πολιτικών που στοχεύουν στην προσφορά.

Πίνακας Α1: Βασικά Μακροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας

Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Το 1^ο τρίμηνο 2023 η ετήσια μεταβολή του πραγματικού ΑΕΠ ήταν +2,1% YoY (+4,8% YoY το Q4 2022 και +7,8% YoY το Q1 2022) και η αντίστοιχη τριμηνιαία μεταβολή ήταν -0,1% QoQ (+1,1% QoQ το Q4 2022 και +2,6% QoQ το Q1 2022)

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Μαϊ-2023: 2023 +2,4%, 2024 +1,9%

ΑΕΠ (% YoY, % QoQ)

Περίοδος: Q1 2003–Q1 2023

Στοιχεία: τριμηνιαία

Μέσος Όρος: -0,2%

Διάμεσος: +0,6%

Μέγιστο: +14,7% (Q2 2021)

Ελάχιστο: -15,6% (Q2 2020)

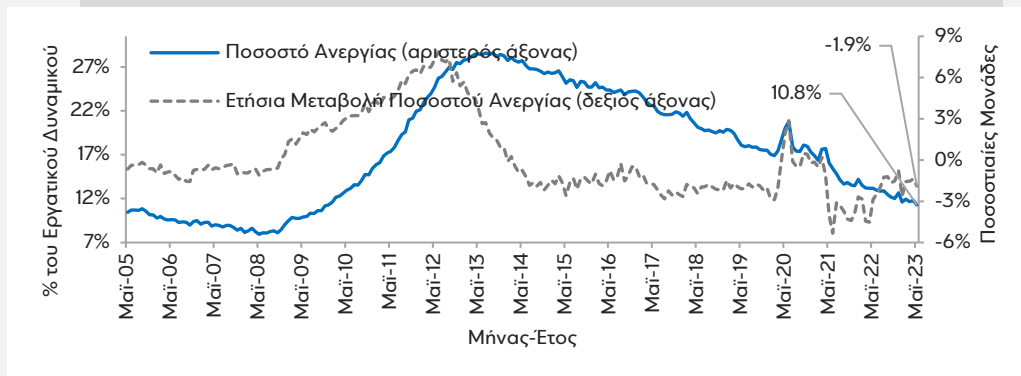
Δημοσίευση: 7/6/2023 (προσωρινά στοιχεία)

Επόμενη: 6/9/2023

Ποσοστό Ανεργίας (εποχικά διορθωμένα στοιχεία)

Τον Μάιο 2023 το ποσοστό ανεργίας διαμορφώθηκε στο 10,8% (11,3% τον Απρίλιο 2023 και 12,7% τον Μάιο 2022) και το αντίστοιχο μέσο ετήσιο μέγεθος (μέσος όρος 12 μηνών) ήταν στο 11,7% (11,9% τον Απρίλιο 2023 και 13,3% τον Μάιο 2022)

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Μαϊ-2023: 2023 12,2%, 2024 11,8%

Ποσοστό Ανεργίας (%)

Περίοδος: 5/2005-5/2023

Στοιχεία: μηνιαία

Μέσος Όρος: 17,1%

Διάμεσος: 17,1%

Μέγιστο: 28,1% (7/2013)

Ελάχιστο: 7,4% (5/2008)

ΑΑ = αριστερός άξονας

ΔΑ = δεξιός άξονας

ΠΜ = ποσοστ. μοναδ.

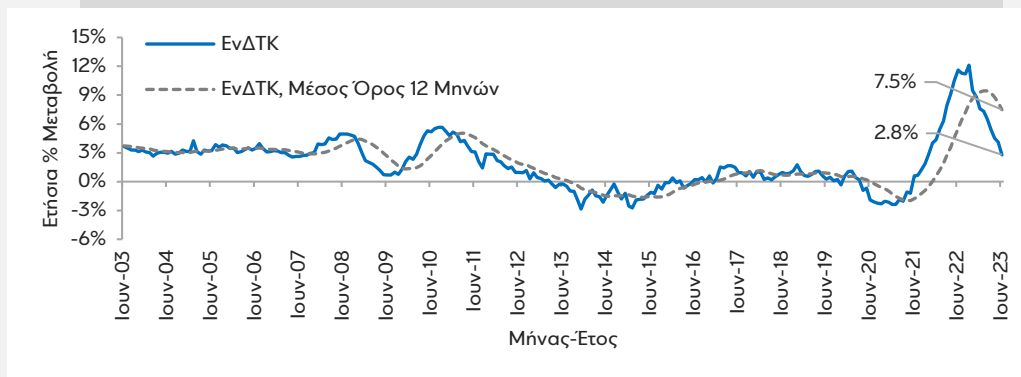
Δημοσίευση: 30/6/2023

Επομ. δημ.: 1/8/2023

Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή

Τον Ιούνιο 2023 η ετήσια μεταβολή του ΕνΔΤΚ ήταν +2,8% YoY (+4,1% YoY τον Μάιο 2023 και +11,6% YoY τον Ιούνιο 2022)) και η αντίστοιχη μέση ετήσια μεταβολή (μέσος όρος 12 μηνών) ήταν 7,5% YoY (8,2% YoY τον Μάιο 2023 και 5,5% YoY τον Ιούνιο 2022)

Προβλέψεις για το σύνολο του έτους – Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Μαϊ-2023: 2023 +4,2%, 2024 +2,4%

ΕνΔΤΚ (% YoY)

Περίοδος: 6/2003-6/2023

Στοιχεία: μηνιαία

Μέσος Όρος: +2,0%

Διάμεσος: +1,6%

Μέγιστο: +12,1% (9/2022)

Ελάχιστο: -2,9% (11/2013)

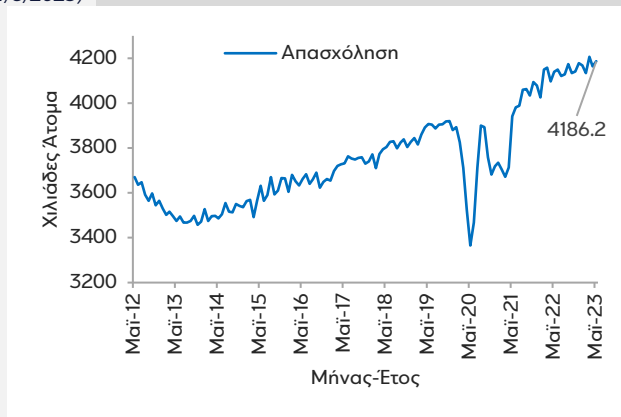
Δημοσίευση: 7/7/2023

Επομ. δημ.: 8/8/2023

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), Ευρωπαϊκή Επιτροπή (European Commission), Eurobank Research.

Πίνακας Α2: Δείκτες Οικονομικής Συγκυρίας και Προσδοκιών (υψηλής συχνότητας) της Ελληνικής Οικονομίας

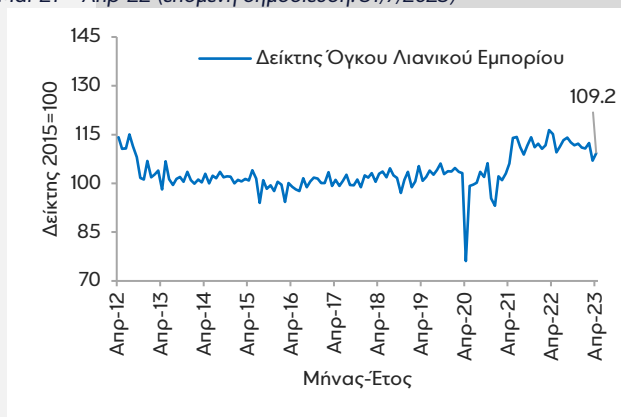
Απασχόληση (σύνολο οικονομίας): +1,1% YoY τον Μαι-23 από +1,6% YoY τον Απρ-23, +2,1% YoY την περίοδο Ιουν-22 – Μαι-23 (12Μ) από +8,9% YoY την περίοδο Μαι-21 – Απρ-22 (επόμενη δημοσίευση: 1/8/2023)

Δείκτης Οικονομικού Κλίματος: 110,1 ΜΔ τον Ιουν-23, +1,9 ΜΔ MoM και +5,9 ΜΔ YoY τον Ιουν-23 από -0,6 ΜΔ MoM και +0,9 ΜΔ YoY τον Μαι-23 (επόμενη δημοσίευση: 28/7/2023)

Δείκτης Όγκου Λιανικού Εμπορίου: +2,1% MoM και -5,1% YoY τον Απρ-23 από -4,8% MoM και -8,0% YoY τον Μαρ-23, -1,2% YoY την περίοδο Μαι-22 – Απρ-23 (12Μ) από +11,5% YoY την περίοδο Μαι-21 – Απρ-22 (επόμενη δημοσίευση: 31/7/2023)

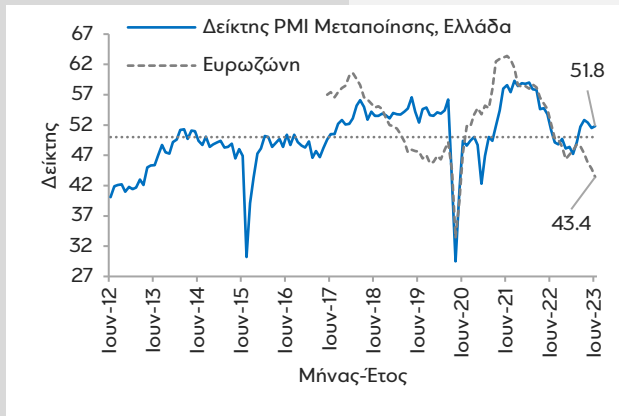
Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτή: -31,0 ΜΔ τον Ιουν-23, +3,5 ΜΔ MoM και +21,5 ΜΔ YoY τον Ιουν-23 από +10,1 ΜΔ MoM και +16,8 ΜΔ YoY τον Μαι-23 (επόμενη δημοσίευση: 28/7/2023)

Δείκτης Παραγωγής Μεταποίησης: +2,3% MoM και +3,0% YoY τον Μαι-23 από -5,1% MoM και +3,3% YoY τον Απρ-23, +5,1% YoY την περίοδο Ιουν-22 – Μαι-23 (12Μ) από +7,1% YoY την περίοδο Ιουν-21 – Μαι-22 (επόμενη δημοσίευση: 10/8/2023)

Δείκτης PMI Μεταποίησης: 51,8 ΜΔ τον Ιουν-23, +0,3 ΜΔ MoM και +0,7 ΜΔ YoY τον Ιουν-23 από -0,9 ΜΔ MoM και -2,3 ΜΔ YoY τον Μαι-23 (επόμενη δημοσίευση: 1/8/2023)

Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), Ίδρυμα Οικονομικών και Βιομηχανικών Ερευνών (ΙΟΒΕ), S&P Global, Eurobank Research.
Σημείωση: ως ΜΔ ορίζουμε τις μονάδες δείκτη και ως MoM και YoY τη μηνιαία και την ετήσια μεταβολή αντίστοιχα.

Πίνακας Α3: Βασικά Μακροοικονομικά - Μικροοικονομικά Μεγέθη της Ελληνικής Οικονομίας

Ενημέρωση: 27/7/2023

Μεταβλητές	Στοιχ.	Πηγή	Μέτρηση	Εποχ. Διόρθ.	Τελευταία Παρατήρηση	Παρατήρηση		Παρατηρήσεις Παρελθόντων Ετών								
						Προηγούμενης Περιόδου	Παράρτησης	2019	2020	2021	2022 Q1	2022 Q2	2022 Q3	2022 Q4		
Βασική Επισκόπηση																
Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν	y	(1), (7)	% YoY	-	5.9%	2022	8.4%	2021	-9.0%	2020	1.9%	2019	1.7%	2018	1.1%	2017
Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν			€ δις	-	192.1		181.3		167.2		183.8		180.4		177.4	
Ονομαστικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν			€ δις	-	208.0		181.7		165.4		183.4		179.6		176.9	
Ποσοστό Ανεργίας			%	-	12.4%		14.8%		17.6%		19.8%		19.8%		21.8%	
Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή			% YoY	-	9.3%		0.6%		-1.3%		0.5%		0.8%		1.1%	
Αποπληθωριστής Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος			% YoY	-	8.1%		1.3%		-0.9%		0.2%		-0.2%		0.3%	
Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν	q		% YoY	Ναι	2.1%	2023 Q1	4.8%	2022 Q4	7.8%	2022 Q1	-1.9%	2021 Q1	-1.5%	2020 Q1	1.6%	2019 Q1
Πραγματικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν			% QoQ	Ναι	-0.1%		1.1%		2.6%		3.3%		-1.8%		0.7%	
Ποσοστό Ανεργίας	m		%	Ναι	10.8%	Mai-23	11.3%	Apr-23	12.7%	Mai-22	15.6%	Mai-21	19.6%	Mai-20	17.6%	Mai-19
Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή			% YoY	Ναι	2.8%	Iou-23	4.1%	Mai-23	11.6%	Iou-22	0.6%	Iou-21	-1.9%	Iou-20	0.2%	Iou-19
Αποπληθωριστής Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος	q		% YoY	Ναι	4.9%	2023 Q1	5.4%	2022 Q4	9.1%	2022 Q1	-2.3%	2021 Q1	-0.5%	2020 Q1	0.5%	2019 Q1
Σύνιστ. Πραγμ. Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος																
Πραγμ. Ιδιωτική Καταναλ. (Νοικοκυριά και ΜΚΙΕΝ)	q	(1), (7)	% YoY	Ναι	2.9%	2023 Q1	4.1%	2022 Q4	13.6%	2022 Q1	-7.0%	2021 Q1	-0.3%	2020 Q1	1.9%	2019 Q1
Πραγμ. Δημόσια Καταναλωση			% YoY	Ναι	1.4%		-1.8%		-1.0%		3.4%		2.2%		-1.4%	
Πραγμ. Επενδύσεις Παγίων (Ιδιωτικές και Δημόσιες)			% YoY	Ναι	8.2%		14.8%		6.0%		13.2%		1.2%		-0.4%	
Πραγμ. Εξαγωγές (Αγαθά και Υπηρεσίες)			% YoY	Ναι	8.9%		-1.2%		14.7%		-10.2%		5.4%			
Πραγμ. Εισαγωγές (Αγαθά και Υπηρεσίες)			% YoY	Ναι	5.6%		6.8%		17.7%		-5.0%		2.7%		6.2%	
Αποτελεσματικότητα																
Πραγμ. Παραγωγή της Εργασίας (ανά απασχολούμενο)	q	(4), (7)	% YoY	Ναι	1.1%	2023 Q1	3.6%	2022 Q4	-0.6%	2022 Q1	2.7%	2021 Q1	-2.0%	2020 Q1	-2.3%	2019 Q1
Πραγμ. Παραγωγή της Εργασίας (ανά ώρα εργασίας)			% YoY	Ναι	-0.2%		3.2%		-8.8%		5.9%		3.9%		0.4%	
Αγορά Εργασίας																
Απασχολούμενοι	m	(1), (7)	χιλ. άτομα	Ναι	4186.2	Mai-23	4163.7	Apr-23	4140.3	Mai-22	3940.7	Mai-21	3365.5	Mai-20	3906.5	Mai-19
Ανεργοί			χιλ. άτομα	Ναι	506.2		530.0		601.3		726.9		819.2		832.7	
Εργατικό Δυναμικό			χιλ. άτομα	Ναι	4692.4		4693.7		4741.6		4667.6		4184.7		4739.2	
Μη Ενεργός Πληθυσμός			χιλ. άτομα	Ναι	3111.5		3112.5		3092.9		3195.8		3710.2		3197.8	
Αγορά Ακινήτων																
Δείκτης Τιμών Διαμερισμάτων	q	(2), (7)	% YoY	Όχι	14.5%	2023 Q1	13.6%	2022 Q4	10.0%	2022 Q1	4.5%	2021 Q1	6.7%	2020 Q1	5.5%	2019 Q1
Βιομηχανία και Εμπόριο																
Δείκτης Υπευθύνων Προμηθειών (PMI)	m	(5), (7)	ΜΔ	Ναι	51.8	Iou-23	51.5	Mai-23	51.1	Iou-22	58.6	Iou-21	49.4	Iou-20	52.4	Iou-19
Δείκτης Βιομηχανικής Παραγωγής	(1), (7)		% YoY	Ναι	1.1%	Mai-23	4.7%	Apr-23	3.9%	Mai-22	13.9%	Mai-21	-7.5%	Mai-20	-0.5%	Mai-19
Δείκτης Όγκου στο Λιανικό Εμπόριο			% YoY	Ναι	-5.1%	Apr-23	-8.0%	Mar-23	8.5%	Apr-22	39.4%	Apr-21	-24.5%	Apr-20	-2.1%	Apr-19
Εξωτερικοί Τομείς																
Ισοζύγιο Τρεχουσών Συναλλαγών (Α+Β+Γ+Δ)	m	(2), (7)	Σ12m € δις	Όχι	-16.6	Mai-23	-17.0	Apr-23	-16.7	Mai-22	-11.7	Mai-21	-3.4	Mai-20	-5.6	Mai-19
Α. Ισοζύγιο Αγαθών (Α1+Α2+Α3)			Σ12m € δις	Όχι	-36.3		-36.6		-33.3		-19.3		-20.9		-23.8	
Α1. Καυσίμων			Σ12m € δις	Όχι	-11.7		-11.7		-8.8		-2.7		-4.7		-5.8	
Α2. Πλοίων			Σ12m € δις	Όχι	-0.2		-0.3		-0.1		0.0		-0.3		-0.1	
Α3. Χωρίς Καύσιμα και Πλοία			Σ12m € δις	Όχι	-24.4		-24.6		-24.4		-16.6		-15.9		-17.9	
Β. Ισοζύγιο Υπηρεσιών (Β1+Β2+Β3)			Σ12m € δις	Όχι	19.7		19.5		14.9		6.8		19.0		19.9	
Β1. Ταξιδιωτικό			Σ12m € δις	Όχι	16.3		16.0		11.0		3.5		13.9		14.0	
Β2. Μεταφορών			Σ12m € δις	Όχι	3.3		3.4		4.0		3.5		5.4		6.1	
Β3. Λοιπών Υπηρεσιών			Σ12m € δις	Όχι	0.1		0.1		-0.1		-0.2		-0.4		-0.2	
Γ. Ισοζύγιο Πρωτογενών Εισοδημάτων (Γ1+Γ2+Γ3)			Σ12m € δις	Όχι	-1.2		-1.0		-0.1		0.6		-1.4		-1.6	
Γ1. Αμοιβών και Μισθών			Σ12m € δις	Όχι	-1.2		-1.2		-1.2		-1.1		-1.2		-1.1	
Γ2. Τόκων, Μερισμάτων και Κερδών			Σ12m € δις	Όχι	-3.1		-2.7		-1.5		-1.2		-2.8		-2.9	
Γ3. Λοιπών Πρωτογενών Εισοδημάτων			Σ12m € δις	Όχι	3.1		3.0		2.6		2.9		2.5		2.4	
Δ. Ισοζύγιο Δευτερογενών Εισοδημάτων (Δ1+Δ2)			Σ12m € δις	Όχι	1.3		1.0		1.7		0.2		-0.1		0.0	
Δ1. Γενικής Κυβέρνησης			Σ12m € δις	Όχι	0.8		0.4		1.7		0.3		-0.2		-0.2	
Δ2. Λοιπών Τομέων			Σ12m € δις	Όχι	0.5		0.5		0.1		-0.1		0.2		0.2	
Δημοσιονομικά Στοιχεία (Γενική Κυβέρνηση)																
Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης % του ΑΕΠ	y	(1), (7)	%	-	-2.3%	2022	-7.1%	2021	-9.7%	2020	0.9%	2019	0.9%	2018	0.6%	2017
Πρωτογενές Ισοζύγιο Γενικής Κυβέρνησης % του ΑΕΠ			%	-	0.1%		-4.7%		-6.7%		3.9%		4.3%		3.7%	
Χρέος Γενικής Κυβέρνησης % του ΑΕΠ			%	-	171.3%		194.6%		206.3%		180.6%		186.4%		179.5%	
Επίτοκια Αναφοράς Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας																
Διευκόλυνση Αποδοχής Καταθέσεων	-	(2), (7)	%	-	3.50%	21/6/23	3.25%	10/5/23	3.00%	22/3/23	2.50%	8/2/23	2.00%	21/12/22	1.50%	2/11/22
Διευκόλυνση Σταθερού Επιστοκίου			%	-	4.00%		3.75%		3.50%		3.00%		3.00%		2.00%	
Διευκόλυνση Οριακής Χρηματοδότησης			%	-	4.25%		4.00%		3.75%		3.25%		2.75%		2.25%	
Τίτλοι Ελληνικού Δημοσίου και Τραπεζικά Επίτοκια																
Απόδοση Τίτλων Ελληνικού Δημοσίου (10 έτη), Τέλος Περιόδου	m	(6), (7)	%	-	3.72%	Iou-23	3.78%	Mai-23	3.62%	Iou-22	0.83%	Iou-21	1.23%	Iou-20	2.46%	Iou-19
Διαφορά Απόδοσεων Ελλάδα-Γερμανία (10 έτη), Τέλος Περιόδου			ΜΒ	-	132.7		151.5		225.2		103.0		168.6		278.8	
Τραπεζικό Μέσο Επίτοκο Καταθέσεων (νέων)	(2), (7)		%	-	0.28%	Mai-23	0.25%	Apr-23	0.04%	Mai-22	0.06%	Mai-21	0.13%	Mai-20	0.27%	Mai-19
Τραπεζικό Μέσο Επίτοκο Δανείων (νέων)			%	-	6.04%		5.85%		3.85%		3.95%		4.23%		4.66%	
Χρηματοδότηση																
Γενικό Σύνολο Χρηματοδότησης (Α+Β+Γ+Δ)	m	(2), (7)	€ δις	Όχι	146.8	Iou-23	145.4	Mai-23	142.0	Iou-22	162.9	Iou-21	171.6	Iou-20	177.8	Iou-19
Α. Γενική Κυβέρνηση			€ δις	Όχι	33.3		33.4		29.5		33.5		24.4		17.0	
Β. Ιδιωτικές Επιχειρήσεις			€ δις	Όχι	71.5		70.0		68.4		68.9		73.3		75.6	
Γ. Ιδιώτες και ΙΜΚΙ			€ δις	Όχι	37.4		37.6		39.1		53.6		65.4		74.1	
Δ. Αγρότες, Ελευθ. Επαγγελματίες και Ατομικές Επικ.			€ δις	Όχι	4.6		4.5		4.9		7.0		8.5		11.1	
Καταθέσεις και Ρέψο																
Σύνολο Καταθέσεων και Ρέψο (Α+Β+Γ+Δ)	m	(2), (7)	€ δις	Όχι	227.1	Iou-23	225.3	Mai-23	219.8	Iou-22	217.5	Iou-21	201.1	Iou-20	178.2	Iou-19
Α. Κάτοικοι Εσωτερικού (Α1+Α2+Α3)			€ δις	Όχι	198.1		195.6		190.9		179.4		159.7		152.5	
Α1. Γενική Κυβέρνηση			€ δις	Όχι	8.8		9.2		8.6		9.7		11.1		15.6	
Α2. Ιδιωτικές Επιχειρήσεις (Α2.1+Α2.2+Α2.3)			€ δις	Όχι	46.7		44.6		45.8		39.2		29.2		24.4	
Α2.1. Ασφαλιστικές Επιχειρήσεις			€ δις	Όχι	0.8		1.0		1.3		1.5		1.2		1.1	
Α2.2. Λοιπά Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα			€ δις	Όχι	2.8		2.9		3.5		3.1		2.4		1.8	
Α2.3. Μη Χρηματοπιστωτικές Επιχειρήσεις			€ δις	Όχι	43.1		40.7		40.9		34.6		25.6		21.4	
Α3. Νοικοκυριά και ΙΜΚΙ			€ δις	Όχι	142.6		141.8		136.6		130.6		119.3		112.5	
Β. Κάτοικοι Λοιπών Χωρών Ευρωζώνης			€ δις	Όχι	4.3		4.5		3.7		3.2		2.1		2.1	
Γ. Μη Κάτοικοι Ευρωζώνης			€ δις	Όχι	11.4		11.7		10.0		7.5		7.2		6.2	
Δ. Υποχρεώσεις Σχετιζ. με Μεταβιβαζ. Περίουδ. Στοιχεία			€ δις	Όχι	13.2		13.4		15.2		27.4		32.1		17.4	
Δείκτες Εμπιστοσύνης																
Δείκτης Οικονομικού Κλίματος	m	(3), (7)	ΜΔ	Ναι	110.1	Iou-23	108.2	Mai-23	104.2	Iou-22	108.0	Iou-21	85.3	Iou-20	103.7	Iou-19
Βιομηχανία (στάθμιση 40%)			ΜΔ	Ναι	4.3		1.0		0.9		1.6		-19.4		0.3	
Υπηρεσίες (στάθμιση 30%)			ΜΔ	Ναι	36.6		34.3		17.9		27.5		-52.3		12.5	
Καταναλωτής (στάθμιση 20%)			ΜΔ	Ναι	-31.0		-34.5		-52.5		-24.7		-32.5		-28.6	
Λιανικό Εμπόριο (στάθμιση 5%)			ΜΔ	Ναι	20.5		14.6		1.0		2.5		-7.3		11.8	
Κατασκευές (στάθμιση 5%)			ΜΔ	Ναι	-7.3		8.7		-14.1		-10.1		-56.8		-54.4	

Ομάδα Ανάλυσης και Έρευνας

Δρ. Τάσος Αναστασάτος | Επικεφαλής Οικονομολόγος Ομίλου Eurobank
tanastasatos@eurobank.gr | + 30 214 40 59 706

Μιχαήλ Βασιλειάδης
Ερευνητής Οικονομολόγος
mbassileiadis@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 709

Δρ. Στυλιανός Γώγος
Ερευνητής Οικονομολόγος
sgogos@eurobank.gr
+ 30 214 40 63 456

Δρ. Δημήτριος Ξαδάκτυλος
Οικονομικός Αναλυτής
v-dexadakylos@eurobank.gr
+ 30 214 40 63 449

Μαρία Κασόλα
Ερευνήτρια Οικονομολόγος
mkasola@eurobank.gr
+ 30 210 40 63 453

Παρασκευή Πετροπούλου
Ανώτερη Οικονομολόγος
ppetroπουλου@eurobank.gr
+ 30 214 40 63 455

Δρ. Θεόδωρος Ράπανος
Ερευνητής Οικονομολόγος
trapanos@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 711

Σιμεώνη – Ελένη Σούρσου
Junior Οικονομική Αναλύτρια
ssoursou@eurobank.gr
+ 30 214 40 65 120

Δρ. Θεόδωρος Σταματίου
Ανώτερος Οικονομολόγος
tstamatios@eurobank.gr
+ 30 214 40 59 708

Περισσότερες εκδόσεις μας διαθέσιμες στην ηλεκτρονική διεύθυνση που ακολουθεί: <https://www.eurobank.gr/en/group/economic-research>
Εγγραφείτε ηλεκτρονικά, σε: <https://www.eurobank.gr/el/omilos/oikonomikes-analuseis/forma-ekdilosis-endiiferontos>
Ακολουθήστε μας στο twitter: https://twitter.com/Eurobank_Group
Ακολουθήστε μας στο LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/eurobank>

DISCLAIMER

This report has been issued by Eurobank S.A. ("Eurobank") and may not be reproduced in any manner or provided to any other person. Each person that receives a copy by acceptance thereof represents and agrees that it will not distribute or provide it to any other person. This report is not an offer to buy or sell or a solicitation of an offer to buy or sell the securities mentioned herein. Eurobank and others associated with it may have positions in, and may effect transactions in securities of companies mentioned herein and may also perform or seek to perform investment banking services for those companies. The investments discussed in this report may be unsuitable for investors, depending on the specific investment objectives and financial position. The information contained herein is for informative purposes only and has been obtained from sources believed to be reliable but it has not been verified by Eurobank. The opinions expressed herein may not necessarily coincide with those of any member of Eurobank. No representation or warranty (express or implied) is made as to the accuracy, completeness, correctness, timeliness or fairness of the information or opinions herein, all of which are subject to change without notice. No responsibility or liability whatsoever or howsoever arising is accepted in relation to the contents hereof by Eurobank or any of its directors, officers or employees. Any articles, studies, comments etc. reflect solely the views of their author. Any unsigned notes are deemed to have been produced by the editorial team. Any articles, studies, comments etc. that are signed by members of the editorial team express the personal views of their author.

